ПАМ'ЯТАЄМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЄМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 43. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 6-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1976 No. 43. VOL. LXXXIII.

Жіноча делеґація відвідала Державний Департамент, передала 6,000 петицій в обороні українських політв'язнів

Вашінґтон, Д. К. — Чотиричленна делеґація провідних українських жінок-діячок відвідала Державний Департамент тут у вівторок, 2 березня, та передала для президента Джералда Форда петицію із 6,000 підписами в справі амнестії для українських жінок-політв'язнів в СССР. До петиції і підписів долучено спеціяльний меморандум до президента Форда, в якому прохається його вимагати від совєтського уряду звільнення таких політв'язнів, як Валентин Мороз, Святослав Караванський, Василь Стус, Ігор Калинець, Вячеслав Чорновіл та Іван Світличний і жінок-політв'язнів Ірини Стасів-Калинець, Стефанії Шабатури, Оксани Попович, Надії Світличної та Ірини Сеник.

Делеґацію очолювала мґр Уляна Целевич, голова Комітету Оборони Переслідуваних при Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), Лідія Бурачинська, містоголова СФУЖО, мґр Уляна Дячук, касир УККА і УНСоюзу, і Марія Карпишин, член Комітету Оборони Переслідуваних, яка, до речі, посвоячена з подружжям Калинців. Підписи під спеціяльно приготовану петицію зібрано в 1975 році, який, як відомо був Міжнародним Роком Жінки.

Зустріч делеґації з речником Державного Департаменту заранжував конґресмен Віллььям Ф. Волш, республіканець із стейту Ню Йорк.

Делеґацію прийняли Джеймс Вілсон, координатор Державного Департаменту для гуманітарних справ, та Бенджамін Туа, член відділу совєтських справ. В розмовах з українськими представниками обидва речники Державного Департаменту виявили не тільки зацікавлення акцією оборони політв'язнів в СССР, але й ґрунтовне знання усіх питань пов'язаних із порушуванням людських прав в СССР. Вони запевнили українську делеґацію, що доручать меморандум і петиції президентові Фордові, як і усні заяви і вимоги українських представниць. Крім того, Б. Туа заявив, що він цю справу негайно зреферує американській делеґації на наради Комісії Людських Справ ОН, які відбуваються в Женеві.

Грубу книгу підписів під петицією, з прізвищами і адресами громадян з таких стейтів як Ню Йорк, Ню Джерзі, Огайо, Ілліной, Мічіґен, Фльорида, Коннектікат, Кольорадо, Вірджінія, Мериленд, Небраска і Пенсильвенія, вручила Дж. Вільсонові мґр У. Целевич з проханням урґувати президента Форда в справі амнестії для українських та інших жінок-політв'язнів в СССР.

Солідно обґрунтований меморандум до президента Форда, що його підписали Л. Бурачинська, екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лиссеґір (який з причини смерти брата не міг взяти участи в зустрічі) і мґр У. Целевич, закінчується проханням вставитися за українських політв'язнів в ім'я гуманности.

Солженіцин передбачує „упадок Заходу"

Лондон. — Письменник Александер Солженіцин, автор відомого твору „Архіпелаґ ҐУЛаґ" та інших книжок, виступив недавно в інтерв'ю на лондонській радіостанції ВВС, висловлюючись дуже песимістично про політичне положення на Заході. Він заявив, що придивляючись до політики західніх країн, його цілком не здивував би упадок Заходу, бо для цього є багато причин. „Скоріше, — заявив Солженіцин, — мене здивувала б зміна режиму в Совітському Союзі". Тиранія в Совєтському Союзі, на думку письменника, скріплюється тим фактом, що Захід поступенно вирікається своїх мирних позицій, а скорість капітуляції Заходу є більша за процес морального відродження в СССР. Солженіцин бачить перспективи миру в дуже песимістичних красках, тому, що економіка Совєтського Союзу поставлена на таку воєнну стопу, що навіть само Політбюро вже сьогодні не зможе зупинити гону до війни, навіть тоді, якщо б вони такої війни не хотіли. А. Солженіцин при тому відмітив, що коли він ще жив в СССР то захоплювався Заходом. „Тепер, — сказав він, — я не критик Заходу, я критик його слабости. Я критик тих фактів, яких ми не спроможні зрозуміти. Бо як можна так наявно втрачати свою духову силу і моральну перевагу?", заявив з великим розчаруванням А. Солженіцин.

Александер Солженіцин

Церква в Ірвінґтоні вшанувала проп. Володимира Домашовця

Ірвінґтон (АГ). — 29-го лютого Українська Баптистська Церква в Нюарку-Ірвінґтоні під час урочистих Богослужень особливо вшанувала свого пресвітера, проп. Володимира Домашовця, відзначуючи 20-ліття його душпастирського служіння та 50-ліття його творчого життя. Головним промовцем на спеціяльній Службі Божі і ювілейних святкуваннях був голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастор Олекса Гарбузюк, який у своїй проповіді про високе покликання душпастира показав на заслуги видатного баптистського діяча. Син проповідника, Володимир Домашовець закінчив вчительську семінарію, а потім богословські студії в Англії. 1956 року він був покликаний на пастора Української Баптистської Церкви в Нюарку і цю службу Богові й українському народові він із успіхами продовжує виконувати.

Пастор Володимир Домашовець на Світовому Конгресі Всеукраїнського Євангельсько - Баптистського Б-ва, який відбувся минулого жовтня в Торонто, Канада, був обраний на генерального секретаря цього баптистського Собору Церков. Пастор Володимир Домашовець є також редактором науково-богословського журналу „Віра й Наука" та найстаршого органу української баптистської думки „Післанця Правди".

ЗСА знову стараються про звільнення всіх політичних в'язнів

Женева. — З'єднані Стейти знову відновили свої старання, щоб Об'єднані Нації схвалили резолюцію, яка закликала б усі держави проголосити загальну амнестію для політичних в'язнів. Як відомо, минулого року тодішній амбасадор ЗСА до ОН, Деніел Мойніген, вніс був резолюцію в Генеральній Асамблеї в цій справі, але опісля був змушений відкликати її, бо комуністичні держави та країни „третього світу" долучили низку додатків, які цілком змінили її первісну ціль. Нову резолюцію в справі амнестії для політичних в'язнів вніс у четвер, 4-го березня, Леонард Гармент, американський представник в Комісії ОН для людських прав, апелюючи до цієї Комісії, до якої входять представники 32-ох держав, з гуманітарних причин закликати всі уряди „присв'ятити поважну увагу" справі надання амнестії політичним в'язням. Л. Гармент повідомив, що офіційними співспонзорами резолюції будуть Великобританія, Західня Німеччина, Австрія та Італія. Однак, як інформують з ОН, Комісія розглядатиме цю резолюцію щойно під час її наступної річної сесії. Нова резолюція, протилежно до минулорічної, не старається в подробицях пояснити термін „політичний в'язень", а тільки окреслює його, як „особа, арештована з уваги на непогодження з існуючою політикою уряду".

Ріґен критикує президента Форда за послаблення збройної сили і за детант

Орляндо. Фльорида. — Колишній каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен, конкурент президента Джералда Форда на номінацію на пост президента, у четвер, 4-го березня гостро заатакував самого Президента та державного секретаря Генрі Кіссінджера, закидаючи їм, що довели до того, що Совєтський Союз тепер мілітарно сильніший від ЗСА. Заявляючи, що хоча президент Форд є чесною людиною, то не виявив того проникливого ума ані особливостей провідника, потрібних для здержання дипломатичного і мілітарного занепаду Америки. Ріґен сказав, що президент Форд і секретар Кіссінджер „відповідатимуть перед історією" за те, що дозволили Америці опинитися позаду СССР щодо мілітарної сили.

У найгострішій атаці досі на Президента, викликаній правдоподібно тим, що в наступний вівторок у Фльориді проходитимуть президентські правибори, а також тим, що Ріґен вже програв правибори до президента Форда, колишній губернатор Каліфорнії також заявив, що теперішня політика детанту з СССР складається з того, що Америка робить односторонні концесії для Москви, продає Совєтському Союзові різні продукти та технологічне знання, дозволяє на вмішування СССР у внутрішні справи інших країн, наприклад, в Анґолі, Індокитаї, на Близькому Сході, а натомість сама Америка не одержує жадної користи з детанту. Ріґен заявив, що Москва використовуватиме детант для власних цілей до того часу, поки „американський народ не обере нового Президента" і поки не буде нового державного секретаря.

Проти фальшивого підходу телевізійних передач

(Проф. Т. Г.). — НБС, телевізійна стація канал число чотири перевела у четвер 4-го березня о годині 7:45 рано інтерв'ю із двома американськими психіятрами, д-ром Сіґолем із Гарвардського Центру Російських Студій та з д-ром Арі Кієвом, відомими американським психіятром. Темою інтерв'ю мало бути „Психіятрія в СССР, як засіб поневолення". На жаль оба психіятри старалися оправдати совєтську психіятрію, мовляв за Сталіна стріляли, а тепер „тільки" засилають до психіятричних лікарень. На запит про Плюща, якого до речі названо росіянином, д-р Сіґель дав дуже вимінаючу відповідь у типічному стилі совєтської пропаґанди, що можуть бути случаї, що поміж хворими є також дисиденти. Д-р Кієв сказав, „Ми також тих, що протестували уважали за ненормальних". Ані одним словом не було згадано що в СССР психіятричні надуживання є апробовані урядом.

Було б доцільно запротестувати у НБС за це тенденційне інтерв'ю. Це найбільш успішно можуть зробити наші лікарі, психіятри чи психологи.

Можна телефонувати з протестами до:
National Broadcasting Co.
„Today Show" Jim Hartz
(212) 2478300.

Брежнєва „переобрано" генеральним секретарем ЦК КПСС, Полянський впав жертвою невдач

Москва. — Американські радіостанції повідомили в п'ятницю, 5-го березня ц.р., що після нічного засідання, яке тривало понад 6 годин і в якому взяли участь визначні члени КПСС, було проголошено список членів Політбюра на чолі з генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Іллічем Брежнєвим. Повний список Політбюра буде поставлений 5-го березня під голосування, а зглядно затвердження з'їзду, бо з'їзд і так не має ані компетенцій, ані права вносити змін у списку, заздалеґідь приготованому партійним керівництвом. Як інформують пресові кореспонденти з Москви в Політбюро залишались майже ті самі члени — Косиґін, Подгорний, Громико, Щербицький та інші. Немає у списку тільки Дімітрія Полянського і тому кореспонденти висловили здогад, що він мабуть стане одинокою жертвою минулорічних господарських невдач в Совєтському Союзі і відповідатиме за катастрофу дев'ятої п'ятирічки. Загально припускають, що Центральний Комітет Компартії буде поширений з 241 до 315 членів. Покищо докладного списка Політбюра і Центрального Комітету кореспондентам не вдалось одержати.

В п'ятницю, 5-го березня має відбутися також офіційне і гучне закриття з'їзду КПСС, а опісля Леонід Брежнєв і деякі інші члени „нового" Політбюра відбудуть одноденну конференцію з представниками сателітних країн.

Шевченківські Дні у Вашінґтоні

Вашінґтон, Д. К. (трк). — 6-го і 7-го березня ц. р. український Вашінґтон проходитиме під знаком відзначувань Шевченківських Днів. У суботу, 6-го березня, о год. 6:30 вечора у залі УАПЦеркви про 16-ій і Блеґден вул. півн. зах. відбудеться Наукова Шевченківська Конференція для відзначення 162-их роковин народин Поета, на якій прочитають доповіді: д-р Данило Богачевський — „Шевченкова Марія — в світлі його релігійности", і проф. Петро Одарченко — „Академік Сергій Єфремов як Шевченкознавець". Цю Конференцію організують Осередок НТШ і група УВАН у Вашінґтоні. У неділю, 7-го березня, о год. 2-ій по полудні, заходом Метрополітального Відділу УККА у Вашінґтоні, відбудеться церемонія покладення квітів біля пам'ятника Тарасові Шевченкові при вулицях П і 22-га півн. зах. У покладенні квітів візьмуть участь представники українських організацій, як теж відпоручники обидвох наших церков. Настоятель УАПЦеркви о. Петро Будний, і о. парох Степан Шавель, ЧНІ, української католицької церкви, відмовлять молитви, а учениця Іванка Сокіл віддеклямує вірш Шевченка. Д-р Іларіон Калиневич, член Осередку НТШ у Вашінґтоні виголосить промову. Того самого дня, о год. 5:30 по полудні в шкільній авдиторії „Спрінґбрук гай скул" в Сільвер Спрінґу, відбудеться Шевченківський вечір. В програмі цього вечора виступить Оля Кириченко, акторка Українського Театру в Америці і Нового Театру. Виступатиме місцева капеля Бандуристів під керівництвом Ігоря Мастика. Цей Шевченківський вечір підготовляє Організація Об'єднання Українців Вашінґтону.

Найвищий Суд обмежив привілеї преси

Вашінґтон. — У вівторок, 2-го березня, Найвищий Суд ЗСА 5-ма голосами проти 3 обмежив значення поняття „публічна особа" і тим самим поширив право приватних осіб позивати до суду засоби масової інформації за здогадні наклепи. Як відомо, „публічним особам", наприклад, законодавцям, фільмовим акторам тощо, тяжче виграти судову справу проти газет журналів тощо, які помістили здогадно фальшиві чи не точні інформації, ніж приватним особам, тобто таким, які не відомі загальній публіці. Хоча Найвищий Суд видав рішення в специфічній справі, а саме, що журнал „Тайм" таки провинився, коли подав деякі подробиці про розвід багачки Мері Елис Фаєрстовн з Фльориди, бо вона, згідно з твердженням більшости членів Найвищого Суду, не підпадає під категорію „публічної особи", то це рішення потягає за собою важливу зміну в понятті „публічна особа", а саме обмежує його. Раніше такі особи як багачка М. Фаєрстовн, з уваги на їхнє становище в суспільстві, були б зараховані до категорії „публічних осіб".

Москва задоволена участю кубинських вояків в Анґолі

Москва. — Совєтська преса, а головно два щоденники „Правда" і „Известия", помістили в останньому часі багато заміток, в яких недвозначно вказується, що Кремль дуже вдоволений акціями кубинських вояків і їхньою вмілістю вести бої в терені, який в більшій частині покритий непрохідними джунґлями. Вправді совєтська преса не називає числа цих вояків, а згадує тільки про значу допомогу, яку уділили для Анґолі Совєтський Союз, Куба й інші „соціялістичні країни", натомість більше про це пише американська преса, яка стверджує, що Куба ще й досі 12,000 вояків, які були перекинуті совєтськими літаками до Анґолі і які в багатьох випадках, при допомозі совєтської модерної зброї, перерішували бої в користь марксистських частин. Західні аналітики стверджують, що Совєтський Союз тому використовував кубинських вояків, бо вони не потребували окремого вишколу і не мусіли пристосовуватись до нової зброї, бо вони й так навчились орудувати тією зброєю в часі вишколу на Кубі при допомозі двох тисяч совєтських старшин. Кубинські вояки перекидались до Анґолі тільки з автоматичними крісами.

Кралею преси і радіо в Канаді обрано Соню Гнатиків

Торонто, Канада. — Як інформує тижневик „Гомін України" і інші українські часописи, в суботу, 21-го лютого ц. р. тут в Українському Домі відбувся вже 10-й з черги Равт української преси і радіо, на якому королевою преси і радіо на 1976 рік обрано Соню Гнатиків, репрезентантку „Гомону України", першою князівною Христину Яріш, репрезентантку журналу „Український Журналіст", і другою князівною Марійку Якубів, репрезентантку журналу Вісті Комбатанта". Краля, і всі інші учасники одержали відповідні нагороди, спонзоровані фірмою подорожей „Астро - Травел" та іншими установами.

Равт відкрив, коротким привітальним словом, голо. СУЖК ред. В. Дідюк, а коронацію кралі і князівен перевела минулорічна краля Натапка Рева. В склад жюрі входили: д-р В. Стебельський, д-р Ірина Шумська - Мороз і інж. М. Селешко, а функцію аранжера фахово сповняла ред. Віра Кемпе. На ІІ заклик, разом з кандидатками були представлені присутні на імпрезі редактори й деякі співробітники наших часописів та керівники радіопрограм. Нововибрана краля Соня Гнатиків красномовно подякувала за вибір і приобіцяла активно працювати і гідно репрезентувати українську пресу на протязі 1976 року. У мистецькій програмі вечора виступав співочий ансамбль „Марічка" під керівництвом Олени Глібович з акомпаніяментом пані С. Жовнір-Клос.

Соня Гнатиків

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Державний Центр Української Народної Республіки проголосив 1976 рік — роком Головного Отомана Симона Петлюри й закликає українське громадянство масово вшанувати пам'ять незламного борця та самостійність України.

Рік Симона Петлюри мусить бути також роком посилення й активізації нашої визвольно-політичної акції у всьому світі під керівництвом ДЦ УНРеспубліки, який є перeємником і носієм тих ідей, що їх на чолі збройних сил і політичною діяльністю Симон Петлюра захищав і через те згинув з рук ворога.

Такої акції вимагає від нас не тільки світла пам'ять Симона Петлюри,але й доконечна потреба дня. Вже від довгого часу в Україні проходять процеси, які виявляють, що ідеї, за які боровся і згинув Симон Петлюра, далі живі серед українського народу. Один з цих борців, який нещодавно опинився на волі, виразно заявив, що тільки самостійна українська держава може забезпечити українському народові його національні, соціяльні і культурні права.

Події в Україні, заяви її передових борців виявляють єдність між прагненнями українського народу й українцями на чужині. Але ті події також накладають на нас великий і відповідальний обов'язок усіми силами допомагати та підтримувати свободолюбну боротьбу в Україні.

Це не тільки моральний обов'язок! Українці на чужині мусять дати новоствореному екзильному урядові УНРеспубліки і відповідну матеріяльну базу для того, щоб в обличчі необхідних потреб він міг розгорнути широку політичну діяльність, яка має бути скерована в таких напрямках: багатогранна інформація світу про події в Україні, про прагнення українського народу до самостійности, розкривання і поборювання фальшувань і наклепів совєтсько-російської пропаґанди в світі, розвінчування аґресивного обличчя совєтсько-російського імперіялізму, що скривається під плащиком комунізму, інтернаціоналізму, а то й навіть гуманізму. Ця широка акція вимагає від нас пожвавленої діяльности, видавання чужомовних інформаційних бюлетенів, нав'язування безпосередніх контактів з чужинецьким світом, шукання приятелів у різних країнах світу і цілого ряду інших заходів.

Здійснення цих заходів вимагає відповідних фінансових засобів, які мусить дати українська патріотична громадськість світу.

В зв'язку з тим новостворений Екзильний Уряд УНРеспубліки проголошує рік Симона Петлюри також роком збирання фінансових засобів на розгорнення широкої політичної діяльности. Хай не буде ні однієї українки, ні одного українця, які не склали б на цю важливу ціль своєї пожертви!

Закликаємо Товариства Прихильників УНР і Товари-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВЕЧІР В ПОШАНУ МИСТЦЯ О. ГРИЩЕНКА

Філядельфія, Па. — В п'ятницю, 19 березня ц. р. о год 7:30 вечором тут, в залі Тризуба (4932 П. Брод вулиця), Пластове плем'я „Перші Стежі" влаштовує вечір присвячений творчості Олекси Грищенка з нагоди появи літографій. У програмі — доповідь та виставка акварель, рисунків і літографій.

ДОПОВІДЬ Д-РА ОЛЕГА СОХАНА

Ню Йорк. — Заходами Управи 83-го Відділу СУА тут у вівторок, 9-го березня ц. р. о год. 7:30 вечора в домівці СУА, 108 2-го евеню, д-р Олег Сохан виголосить доповідь на тему: „Вплив курення на здоров'я людини". Доповідь ілюстрована прозірками.

БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДА ЗА Т. ЧУПРИНКУ

Ню Йорк. — Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту, тут в неділю, 7-го березня ц.р. о год. 11-ій перед полуднем в каплиці церкви св. Юра в Ню Йорку на 7-ій вулиці, буде відправлена Служба Божа і Панахида за спокій душі Головного Командира УПА ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринку, у 26-ту річницю його геройської смерти.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

Загальні Збори Видавничої Кооперативи „Червона Калина" відбудуться у суботу 20 березня ц. р. в Українському Народному Домі в Ню Йорку. Перенесено їх з первісно передбаченої дати 6 березня з уваги на засідання повної Екзекутиви й Політичної Ради УККА та інші важливі імпрези у тому дні.

10,000,000 А НЕ 10,000

У рубриці „Членська кампанія УНС" в ч. 41 з 4 ц. м. надруковано: - „Нових членів забезпечених на загальну суму 10,000 дол." Очевидно, має бути 10,000,000 дол.

Лещатарські першості УСЦАК-у на 1976 рік

Ню Йорк (Н. Н.) — Лещатарські змагання за першість Укр. Централі Америки й Канади, присвячені 200-річчю Американської Незалежности та 100-річчю Українського Поселення в Америці, відбулися в днях 28-го і 29-го лютого ц. р. в Ґленс Фоллс, Н. Й.

У змаганнях взяло участь 91 змагунів, які репрезентували вісім спортових товариств. У загальному клюбовому точкуванні за шість найкращих місць, УСТ „Сокіл" Сиракюзи зайняв перше місце (115 точок) перед КЛК Торонто (79 точок) і КЛК Ню Йорк (78 1/2 точки); дальші місця зайняли: УЛК Філядельфія (65 т.), „Леви" Чікаґо (60 т.), „Чорноморська Січ" Нюарк (33-1/2 т.), КЛК Боффало (15) і КЛК Клівленд (10 т.).

Перші місця в індивдуальних конкуренціях:

Хлопці 9 - 14 років:

Крутобіг, великий крутобіг і альпійська комбінація: Марко Гдзяк („Сокіл", Сиракюзи);

Юнаки 14 - 18 років:

Крутобіг, великий крутобіг і альпійська комбінація: Борис Ґудзяк („Сокіл" Сиракюзи);

Чоловіки:

Крутобіг: Данило Ропіцький („Сокіл", Сиракюзи); Великий крутобіг: Юрій Кобзяр („Ч. Січ", Нюарк); Альпійська комбінація: Данило Ропіцький („Сокіл"); Біг на 10миль: Лев Муращук (КЛК Торонто).

Сеньйори:

Крутобіг: Мирослав Орло-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

СУЖА

В суботу 6-го ц. м. відбудуться Загальні Збори тих, що інформують, коментують чи друкованим словом розважають рідне українське суспільство, тобто українських журналістів — членів Спілки Українських Журналістів Америки. І на цих зборах, як і на минулих два роки тому, перед чисельно ніби великим, насправді поменшеним гуртом наших журналістів стоять ті самі болючі проблеми і питання, що й раніше: з кожним роком звужується сфера нашої діяльности, з кожним днем маліють кадри активних журналістів, себто тратимо і читача і працівників пера.

До цих двох важливих і ключових проблем, пов'язаних тісно з проблемою збереження у вільному світі української особовости, доходить і брак відповідних матеріяльних засобів, які вможливили б нашим журналістам доступ до джерел безпосередньої інформації — найпершого завдання преси й журналістики.

Проте, які перешкоди і проблеми не існували б, вони є на те, щоб з ними боротися і бодай старатися розв'язати їх. І нема сумніву, що Загальні Збори СУЖА присвятять їм багато уваги поруч обговорення сутоорганізаційних справ. Хоч зростає загроза асиміляції до чужомовного оточення в країнах поселення, то все ж нема підстав для надто песимістичних настроїв. Бо при всіх невтішних проявах нашої дійсности, все ж маємо свідомих українських людей - патріотів з другого і третього покоління, народженого і вихованого в ЗСА й інших країнах вільного світу, тож маємо старатися всіма силами і способами таки зберегти якнайдовше цю нашу вільну українську громаду, яка не може тепер і не зможе в майбутньому обійтися — без своєї рідної преси.

Як і чим СУЖА має до цього причинитися — це найголовніша тема для нарад Загальних Зборів тієї станової організації наших журналістів.

Добрий почин

В кінці минулого місяця в Ню Йорку голова Центральної Управи Спілки Української Молоді мгр Омелян Коваль і голова Головної Пластової Булави інж. Роман Рогожа підписали дуже важливий документ, а саме, Спільне Становище щодо праці та співпраці цих двох молодечих організацій в усіх країнах нашого поселення.

Підписання Спільного Становища треба привітати в першу чергу тому, що воно представляє собою переломовий крок в історії цих двох найчисленніших українських молодечих організацій, бо хоча вже раніше були спроби нав'язати співпрацю між Пластом і СУМ-ом, то щойно тепер формально встановлено підвалини під таку співпрацю. Спільне Становище вказує, що Головні Проводи цих молодечих організацій правильно оцінили ситуацію, яка існує в країнах нашого поселення, і рішили запобігти деяким негативним явищам, або старатися зліквідувати їх. Співпраця СУМ-у і Пласту повинна зупинити чи припізнити процес денаціоналізації нашої молоді і тим самим причинитися до збереження на довшу мету нашої ідентичности у країнах вільного світу. Така співпраця напевне також причиниться до піднесення рівня виховної праці серед молоді, бо буде виміна думками та досвідом.

Спільне Становище Пласту і СУМ-у також пропонує відбувати дуже потрібні спільні дискусійні вечори для молоді студентського віку, на яких були б порушені актуальні проблеми української суспільно - політичної думки, закликає ввести в програму праці цієї молоді вивчення українських національно - політичних проблем та пропонує старатися зацікавити молодь студіями українознавства на університетах, а зокрема користати з курсів Інституту Суспільно - Політичної Освіти при Українському Вільному Університеті. Наша студіююча молодь мусить пізнати історію, принципи та засновки української самостійницької думки, щоб дістати правильний підхід до світових політичних течій.

Започаткована співпраця між СУМ-ом і Пластом — це дійсно добрий почин, хоча тільки почин. Бо українська дійсність така, що трудно дозволити собі на люксус двох, трьох і більше установ і організацій з такою самою ціллю.

Пам'яті Миколи Понеділка

Присвячуючи на цій сторінці окрему увагу Миколі Понеділкові в 40-ий день після його передчасної смерти — робимо це з пошани до тієї людини, яка за свого розмірно недовгого перебування у вільному світі виявила вийняткові прикмети духа: Понеділок виявив не тільки великий письменницький талант, але й — вихований у ворожому українству середовищі в Совєтській Україні — глибокий український патріотизм та наскрізь конструктивний підхід до прерізних наболілих проблем української дійсности. Микола Понеділок здобув собі велику популярність в українській вільній громаді завдяки гумористично - сатиричному жанрові своєї письменницької творчости та своїм виступам, в яких проявлявся його особливий акторський талант. Водночас він був надзвичайно чесною, милою, культурною людиною. Тому йому належить це наше особливе відзначення.

У Вунсакеті сполучено успішно концерт з виставкою

Вунсакет, Р. Ай. (Віра Коваленко). — В неділю 22-го лютого, 1976 р. сталася у нас цікава подія. Мужеський хор „Бандура" при українській православній церкві св. Архистратига Михаїла, був запрошений дати в авдиторії місцевої великої нової бібліотеки — концерт українських пісень. Цей хор відомий не тільки у своєму стейті, але і в сусідніх стейтах своїм поважним рівнем.

Але цим разом завдяки жіночій ініціятиві сполучено концерт хору „Бандура" з виставкою українського народного мистецтва. На двох великих столах — які на скору руку поставлено в авдиторії — порозкладали експонати вишивок, кераміки, гуцульських виробів писанок, образотворчого мистецтва, предметів релігійного вжитку і т. д. Ефект був надсподівано гарний.

Я. Гайвас

ДЕ ПРОФУНДІС*

„Дванадцять років тому важко було знайти будь-кого, заінтересованого релігією в СССР", стверджує англійський дипломат і автор в передмові до „Religion and Atheism in the USSR and Eastrn Europe", University of Toronto Pres, 1975. Солідна ця книжка вийшла під загальною редакцією проф. Б. Боцюркова, а серед її авторів відомі прізвища знавців цього питання.

До різних леґенд і фальшивих уяв про Совєтський Союз належала й та, що, мовляв, большевикам удалося валенням церков, розгромом церковних організацій, фізичним знищенням священиків та безконечного числа віруючих знищити віру в Бога, в трансцедентне, в абсолютні правди й непроминальні вартості й заступити їх „науковим соціялізмом" XIX сторіччя, підмальованим на-модерно „марксизмом-ленінізмом". Марксизм і комунізм у своїх засновках, а ще більше большевицька практика не лише виключали й виключають існування релігії, вони поборюють її всіма засобами, як свого головного ворога.

Як гітлеризм бачив джерело лиха в жидах і юдаїзмі, так большевики бачать джерело лиха в релігії. Як одні так і другі з тією самою заїлістю й жорстокістю трактували тих своїх ворогів. В парі з знищенням людей і церков, паленням синагог і жидів в одних, а в других—таке саме палення домів молитви, знищення всіх тих, що моляться, в обидвох випадках та сама, до найвищої досконалости й натуги накручена пропаґандивна машина не зуміла дати собі ради.

Хоч держава й партія, поліційні органи, судівництво, школи, взагалі ціла наука й культура наставлені на службу тій цілі — результати нижче всяких сподівань. У випадку Москви не помагають ні невичерпні засоби, ні довгі роки. Коли б мільярди, видані на боротьбу з релігією і на поширювання безбожництва та безбожницької літератури, були зужиті на інші соціяльно корисні цілі, то не одна ділянка відчула б благодать цього. Коли б люди, замучені за віру в Бога й за релігійні практики жили, то вони не лише залишили б значний позитивний слід на всіх ділянках життя, але тим самим зміцнили б саму систему правління.

Разом з непоінформованістю Заходу про релігійне життя в СССР ішла незацікавленість цими питаннями, як каже Джон Лоренс. І аж треба було нової великої хвилі переслідувань, кричущих людських жертв і нових здвигів релігійної творчости, щоб Захід усвідомив собі, що релігія в СССР живе, що комунізмові не вдалося вирвати людині віри в Бога, та що релігія і надалі є, або наново стає одним з важливих чинників в житті поза залізною заслоною.

Під натиском фактів падає ця одна ілюзія, але друга ще вдержується, а навіть можна вважати, що останнім часом вона значно міцніє. Ідеться про ілюзію, що існує можливість „мирного співжиття" релігії з большевизмом і забезпечення можливости розвитку релігійного життя з боку большевицької влади. В першому випадку режим і партія намагаються переконати світ, а в першу чергу свою громадськість, що релігія це тільки „доживаючі свого віку пережитки", а другому — вони голосять цілому світові, які в них пригожі умови розвитку релігійного життя.

Як не дивно, але в цьому другому випадку головним інструментом большевицьких заходів і, треба додати, їх успіхів є офіційна Російська Православна Церква. Ця церква перебрала на себе завдання апологета й пропаґатора большевицької системи і політики, спеціяльно релігійної політики. Та ще більше дивно, що чимало церковних і релігійних діячів у світі даються обдурити цій пропаґанді. На жаль, до них належить теж і чимале число найвищих достойників Католицької Церкви. Дехто пробує пояснювати це опортуністичними міркуваннями, мовляв, у цей спосіб Ватикан хоче полегшити ролю католиків поза залізною заслоною, а в першу чергу в таких країнах, як Польща та Мадярщина. Та і цю ілюзію заперечують усі життєві факти, які незмінно повчають, що всякий відступ, хай тільки тактичний, відхилювання зудару тільки зміцнюють агресивні заміри й заходи Москви.

Вже раніше про правдоподібність відродження християнства і взагалі релігійности на теренах СССР попереджали різні дослідники. Одначе думки ці не прийнялися доти, доки не стали відомі численні арешти, переслідування за релігійні практики, а в першу чергу доки на Захід не передісталися документи релігійного самвидаву. Щойно тепер стало ясно навіть „невірним Томам", що навіть людина на вершку адміністраційної й партійної піраміди не позбулася релігійного інстинкту, що в ній, хоч захована в глибині, живе потреба шукання чогось вічного й тривалого, вищого понад життя і понад його звичайні потреби, чого доказом може бути охрещення дочки Сталіна, Світлани.

Не зважаючи на пропаґандивний вітер, комуністи взагалі, а російські большевики зокрема, ніколи не легковажили й не легковажать релігії, як противника чи ворога. „Протилежно до того, що багато західняків думає, включаючи Маркса, марксисти - леніністи не вважають релігії маловагомою. Для них це дуже важлива справа. Така важлива в дискусії, що на теоретичній дискусії довкруги неї сконцентровано величезне зусилля" (ст.5).

Понад двадцять експертів, крім редакційної колеґії і автора передмови, обговорюють в цій книжці релігійну проблематику в загальному та в поодиноких, т. званих соціялістичних країнах. Вони концентрують свою увагу на трьох головних монотеїстичних релігіях в СССР: християнізмі, юдаїзмі і магометанізмі.

Два автори, Майкел Бурдо і Кетлін Мачет обговорюють справи російського православія, концентруючи свою увагу на роках 1945-1971. З поданих ними даних видно, як переведена Нікітою Хрущовим антирелігійна кампанія знищила біля половини існуючих в той час в СССР православних церков, з приблизно 20 000 зменшила до 10,000 а за десять років після усунення Хрущова знищено ще біля 3 000, так що тепер на терені цілого СССР нараховується біля 7 000 (сім тисяч) православних церков. Очевидно існує

* З глибин, 130 Псалом.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПОНЕДІЛОК

Чи місто то було, а чи присілок, —
Раділо все, старе і молоде,
Що в нас в суботу буде Понеділок —
Уся громада, наче рій, гуде...

Коли Він жив для нас у дотепі і жарті,
І кожне серце він відкрити вмів.
І понад нормами програм і партій
Летіли постріли дотепних слів.

Коли на сцені він з'явився знову,
Як рідний брат, сердечніший щораз,
„Соборний Борщ" нам смакував чудово,
А „Вітаміни" оживляли нас.

І раптом — стало нам на серці мілко
Від вістей несподіваних, страшних:
Не буде більш в суботу Понеділка,
Не оздоровить нас його бадьорий сміх...

Нема його... Яка болюча втрата!
Як темна ніч без провідних вогнів...
Ми втратили улюбленого брата,
Порадника й потіху наших днів.

Не віриться, збагнути не під силу,
Що Ти від нас так рано відійшов...
Ми покладемо на Твою могилу
Замість троянд — нев'янучу любов.

Ганна Черінь

Остап Тарнавський

ПИСЬМЕННИК ІЗ ЗІРКОЮ У СЕРЦІ

Прощальне слово над могилою Миколи Понеділка

Існує давнє повір'я, що коли спадає зірка на небі — тоді чиясь душа залишає своє тимчасове приміщення і вилітає у всесвіт, у вічність. Та не так воно уклалось у письменницькій уяві Миколи Понеділка. Ось він молодим хлопчиною, серед широкого українського степу, на баштані у діда сперше переживає цю величню, описану поетами, хвилину спадання зір з невідомої далечі ночі і йому видається, що ці зорі, мов розспівані українські дівчата приносять поцілунки і радість, збуджують людину до надзвичайних переживань. І він ніжно сповідається дідові, що і йому оці чудові зорі западають в очі, а дід ще й вияснює, що ці красуні -зорі не тільки западають в очі, вони забираються людям і в серця і цим їх ущасливлюють. Ось такою казкою виповнив Микола Понеділок чи не найкращий твір свого життя „Зорепад". Чудесна зірка, що зродилась у далекій країні небесних просторів, запала глибоко у серце ніжного хлопчини, уродженця широких українських степів і залишилась у його серці на постійне. З цією зіркою, що їй призначено нести людині радість і втіху, цей талановитий син української землі покинув свою батьківщину, з цією зіркою у серці вийшов він у широкий світ, з цією зіркою у серці він зустрічав всі життєві удари і ця зірка давала йому силу й відвагу перемагати всі перешкоди на життєвого шляху. Ця чарівна зірка з українського неба знайшла у серці нашого письменника свій справжній дім і розквітла багатим світлом, оцією великою любов'ю, що виповнила письменницький талант Миколи Понеділка. І перше велике світло цієї чарівної зірки в серці письменника — це його чудова українська мова, що її він, може й й єдиний між нашими письменниками, незаплямленою виніс і проніс крізь все своє життя до останніх хвилин свого земного існування. І друге ясне світло цієї чарівної зірки — це та глибока любов до людини, до свого друга — мешканця цієї землі, для якого він мав і зрозуміння, і доброту, і прихильність. Навіть у своїх сатиричних творах Микола Панеділок ніколи не наважився висміяти, вколоти сатирою, чи піддати іронічному насміхові людину — він просто хотів розвеселити її, принести їй усміх, а з усміхом і щастя. І третє ясне світло цієї чарівної зірки — це могутня, незамовкаюча любов до своєї рідної країни, до цієї чарівної України, де широкі запашні поля і степи, і де небо повне оцих чарівних зір, що приносять людині радість і щастя.

Коли вперше нашу землю зрушили розриви бомб і куль Другої світової війни — Миколі було всього сімнадцять років. І ось таким юнаком, для якого тут в н а ш і й країні мають визначення, „Тінейджер", — наш письменник вийшов самий й одинокий тільки з цією зіркою із українського неба у душі, зіркою, що мала заступити йому і рідню, і р і д н и й д і м, і рідну, н е з а м і н н у Україну. Микола Понеділок — це зразок примірної української людини. Він не тільки не згубився у чужій землі, не змарнувався — та навпаки виріс, розгорнув свій талант, став служити своєму народові і своїй країні. Від перших виступів у театрі під вправною рукою режисера Йосипа Гірняка, він чим раз більше і глибше увійшов в українську культуру, вивчив мови, став перекладати твори чужих письменників на українську мову, а потім і самий почав писати оригінальні твори. В доробку Миколи Понеділка повісті й оповідання, гумористичні розповіді й фейлетони, драматичні твори і сатира. Самий, без допомоги і підтримки, він виростив свій талант письменника і здобув собі місце в нашій літературі. Він і в житті не став обтяженням для нікого. Від наймолодших років працював і заробляв на свій прожиток, щобільше—із своїх заробітків видавав і свої твори. Ми ніколи не чули в уст нашого Миколи ніякого нарікання, ніяких претенсій до громади. Навпаки, це він служив громаді, він був відповідальним членом нашої громади і активно брав участь у житті нашої громади. Від довгих років до останніх днів життя він був активним членом Президії Об'єднання Письменників „Слово", очолював наш літературний допомоговий фонд і постійно дбав про тих наших колеґ, яким треба було прийти з допомогою.

Тому з таким жалем і болем прощаємо нашого незабутнього друга Миколу. Ми можемо хвалитись ним, говорячи: ось дивіться, — вийшла молода людина, юнак, з-під рідної стріхи в Україні, і не пропав в чужому світі, а виріс на українського письменника — став гордістю нашого суспільства і нашої землі. Чарівна зірка, що впала в його серце з українського неба не тільки сповнила ясним сяйвом його сереце і його ум. Цю зірку вклав письменник у свої твори, що писані його ніжним серцем, сповненим любови до рідних людей і рідної країни, і в цих творах ця українська зірка буде сіяти вічно.

Спи спокійно, Друже Миколо, бо ти не самітний. Хоч і життя своє провів ти далеко від своєї рідної України, в цілковитому осамітненні, та твої твори залишились із нами, із твоїми читачами і вони житимуть в українських серцях — а з ними і пам'ять про тебе, про письменника із чарівною зіркою у серці.

З НАШИХ БУДНІВ

Так почалася дружба

Моє знайомство, а далі довголітня дружба з Миколою Понеділком почалася з флірту з Мельпоменою, а точніше з Театру - Студії Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської, напочатку 1950-го року в Ню Йорку. В парафіяльному будинку церкви св. Юра при 6-ій вулиці, що заступав тоді будинок українського театру (що його і досі не має славна Метрополія!) — ішли проби перелицьованої Миколом Понеділком комедії М. Старицького „За двома зайцями". Сам автор травестії виконував у ній невелику ролю отця Олексія („радянського попа"). Йосип Гірняк грав головну ролю червоного генерала по пропаґанді, Голохвостого, знаменито підхарактеризований під Адольфа Гітлера.

Микола, звичайно, спізнювався на репетиції, — він працював допізна в ресторані Ратнера при Другій евеню: мив кітли на кухні. Виглядав він тоді, за його власними словами, „дуже нікудишньо", і пригадував героя автобіографічної повісти „Ратуйте мою душу", Івана Криворучку. В антрактах показував свої напухлі, порепані і почервонілі від усяких „кльораксів" руки, з гумором лаяв „капіталістів", а потім, на прохання друзів - студійців надхненно рецитував поезії Малишка (а може й Сосюри). Під час одного з таких антрактів — ми познайомились.

Прем'єра, а потім дальші вистави „За двома зайцями" в Ню Йорку та в околиці мали великий успіх в публіки, а, що важливіше, вони нарешті відорвали Миколу від „проклятих баняків". На одній з вистав запізнався з Миколою сеньйор українських книгарів в Америці, п. Мирон Сурмач, і запропонував йому дещо культурнішу за миття кухонного посуду працю в книгарні „Сурма", при 7-ій вулиці. Там і народилася згодом перша збірка гуморесок Миколи Понеділка „Вітаміни".

За добрим прикладом Миколи Васильовича, ну, і за намовою Йосипа Йосиповича, я „согрішив" небавком так само, як і друг Микола — перелицював, а радше замериканізував, відому комедію М. Кропивницького „Пошились у дурні", в котрій Микола заграв ролю Негинора. Часто наші п'єси чергувалися в репертуарі Театру - Студії: то йшли „Пошились", то „За двома зайцями". З поїздок з цією театральною групою почалися потім наші спільні з покійним Миколою авторські вечори і виступи „письменників - гумористів", що тривали понад два десятки років, поки не обірвала їх раптово невблагана смерть незабутнього Друга.

Ікер

Ольга Кузьмович

КВІТИ Й БУДЯКИ

(У сороковий день смерти)

З Миколою Понеділком я познайомилася щойно тут в Ню Йорку. У нас були спільні друзі й ми відразу прийняли як „вірую", що: „Твої друзі є моїми друзями".

І так воно на тому і стало — і тому наші зустрічі хоча не часті — але завжди були теплі й середечні. А несміливий Микола в ім'я спільного друга на далекому заході Канади, прийняв нас у свій круг близьких.

А може це лише мені здавалося? Може цей сантиментальний, чутливий Микола уважав усіх, кого знав за „друзі своя"?

Ми зустрічалися найчастіше біля оспіваного Ікером „перелазу" на долині міста, але не у „Лиса Микити", а таки на розі 2-гої Евеню і 9-ої вулиці. Ми завжди перекидалися словами, віталися із теплом і прощалися усміхом.

А усмішка була у Миколи майже все на обличчі, дарма, що очі дивилися часто з тугою десь понад бруд і сірі мури біля нашого „перелазу". Мені нераз здавалося, що він не помічає довкілля, а очима душі бачить це так ніжно оспіване ним широке українське поле. А читаючи його твори або слухаючи його так частих виступів, приходило на думку, що у Миколи куди більше сльозинок як сміху, навіть коли він з успіхом кепкував собі зі себе і зі своїх ближніх.

А може це у кожного гумориста є дежо із леґендарного „паяцца"?

Чомусь одна із наших зустрічей біля „перелазу" стоїть мені особливо різко перед очами.

Був ясний, соняшний, недільний ранок, в якому сірість і бруд „давнтавну" ще більше різко виступали. Я поспішала до Народного Дому й ми з Миколою майже не зударилися на розі. Він ішов як завжди з усміхом, незугарно тримаючи в руці китицю квітів у білому папері.

— „Куди ж так рано з квітами, Миколо? — Чи не освідчатись? — „Та де мені до того. Іду вітати нашу Зою...".

Скільки разів бачила я Миколу із квітами: на гостині, для знайомої з ім'янинами, на привітання приїжджих. Самітний, холостяк Микола ніколи не забував про цей джентельменський вияв пошани жінкам.

А може він прикривав цим жестом свій жаль, що ходить самотою, дарма, що в нього стільки друзів?

Це було вже пізньою осінню, але несподіваний теплий леґіт розбудив у моєму городі дрімаючі пуп'яшки рож і вони ще раз розцвіли повною красою. Тож привезла я їх цілу китицю в Ню Йорк, щоби розвеселити одне із тисячів „засідань".

І знову, як звичайно, ми зустрілися з Миколою, я, ідучи до Народного Дому, а він до „Веселки". Але в Миколи цим разом не було так знаної мені усмішки на обличчі, а його привітання не таке тепле. Проте я вже знала про його недугу й старалася, щоб наша розмова була безжурна та звичайна. Ми перекинулися словами про спільного друга, але здається навіть при цьому думки Миколи були на іншій плянеті. І тоді я, поглянувши на троянди в моїй руці простягнула їх до Миколи: „Чи можна їх Вам дати? Пригадуєте, як Ви несли квіти для пані Зої? Ви все дасте їх іншим, а раз бодай хай будуть і для Вас!".

— Навіщо, куди для мене квіти? — ніяково боронився Микола. Але я, щоб закрити зворушення, встромила їх йому у руку і побігла нагору. Через велике вікно крадьком поглянула на ріг вулиці: Микола все ще стояв на „перелазі", дивлячись зі сумною усмішкою на квіти у своїх руках.

Може згадав будяки, що як писав, колись давно малим хлопцем дістав від дівчини, там на оспіваному ним українському полі? А може це була усмішка прощання?

Це була справді наша остання зустріч. Після неї прийшли щораз сумніші вістки про поступ недуги й можливість найгіршого.

Щож залишилося, як лише писати бадьорі привітання і побажання, які ішли у добровільно вибрану самоту людини, свідомої смертного присуду? А замість живих квітів прийшлося посилати засушену на карточці скромну квітку з американського поля...

У відповідь прийшов ще один лист із словами подяки: „Спасибі! Вам за привіт. Ту Вашу карточку з правдивою засушеною польовою квіткою без зворушення не можу в руки брати...".

Дивлюсь тепер на цей останній лист, перекидаю „Зорепад", читаю ще раз „Казку недокінчену мою" і вже не дивує та не болить, що відійшов хтось у силі живучости, у силі стільки ще гарного створити, написати.

Бо може у теперішньому світі немає місця на квіти, а лише на будяки? І може Миколі краще там у безмежному полі всесвіту, як далі „поневірятися у міському поросі" безоглядної чужої землі?

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ЕМЕРИТІВ У ЧІКАҐО

На останній сторінці часопису „Свобода" з дня 14-го січня ц. р. надруковано допис інж. С. Куропася п. н. „З життя Емеритів". В цьому дописі знаходиться, між іншим, таке місце: „Емерити свв. Володимира і Ольги мають сходини щотижня в понеділок. Я був раз на імпрезі з приводу 80-ліття сотника УГА, В. Тимцюрака, де головою є проф. Тучапський". Константуємо, що інж. С. Куропась, зрештою визначний громадянин української спільноти в Чікаґо, був невірно поінформований про наше Товариство. Ми, щоправда, відбуваємо наші сходини в домівці парохії свв. Володимира й Ольги, одначе парохія одержує за це винагороду. Парохія свв. Володимира й Ольги не могла покликати до життя наше Товариство тому, що воно існувало ще заки створилася ця парохія. Воно існувало й досі існує, як секція „Самопомочі". В часі згаданої інж. Куропасем імпрези не я був головою товариства, лише бл. п. В. Заплітний. Я є містоголова і залишуся при цьому обов'язку до загальних зборів Т-ва Українських Емеритів в Чікаґо.

К. Тучапський

Чікаґо.

Січневі Роковини у Виллиментику, Конн.

Від ліва, стоять: о. Андрій Назаревич, парох Покрови Пречистої Діви Марії, української католицької церкви, Ірена Здирко — голова СУМА, Іванна Здирко, Андрій Смук — голова 387-го Відділу УНС, Михайло Тимків — голова Українського Народного Дому, Марія Бабій — голова „Самопоміч", Анна Кушнір — член Управи „Провидіння" Від. 179-ий, Василь Головчак — голова Від. УККА. Сидить і підписує Проклямацію посадник Виллиментику Арнольд Боґот.

Нечисленна, але взірцева гром. Виллиментику, Кон. величаво відзначила великі роковини Української Державности підписанням проклямації, вивішуванням українського прапору і Академією дня 1-го лютого. Відзначення роковин Українського Дня Незалежности розпочалось тут ще в четвер, 22 січня ц. р., коли то представники української громади під проводом голови Відділу УККА В. Головчака зібрались в приміщенні Міської Управи, де посадник Арнольд Боґош підписав праклямацію „Українського Дня", а відтак вивішено український прапор на ратуші міста Виллиментику.

Цього ж дня місцева радіостанція, де має українську програму М. Тимків, при кожних новинках подавала відомість про українське свято незалежности.

У неділю, 25-го січня, в місцевій українській католицькій церкві Покрови Пречистої Діви Марії, о. парох А. Назаревич відправив торжественну Богослужбу та виголосив проповідь присвячену роковинам державности.

Дня 1-го лютого, в приміщені Українського Дому відбулась Академія, яку вступним словом відкрив голова Від. УККА В. Головчак, при цьому представивши проф. Івана Телюка з Ню Гейвену, голову Стейтового комітету 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення. Проф. І. Телюк в короткому слові вказав на тяглість боротьби, почавши від знаменної дати 22-го січня 1918 р. Після боїв реґулярних армій, вийшли на арену повстанці і підпільні організації: УВО, ОУН, СВУ, СУМ. Після Києва і Львова, Крут і Базару, прийшли Карпатські Січовики, а далі Броди І-ої Української Дивізії УНА, та незчисленні бої героїчної Повстанської Армії, а відтак знову прийшли Шестидесятники, Сімдесятники і безчисленні ґерої на рідних землях, свідомі своєї цілі й ворогові не вдалось „скувати душі живої". З привітом від губернаторки стейту Коннектикат виступила стейтова сенаторка Одрі Бек. Проклямацію посадників міст Виллиментику і Норвіч відчитала Ольга Головчак, заступник голови Відділу СУМА.

Сумівський хор „Жайворонки" під керівництвом Ірини Здирко своїм милозвучним співом виповнив концертову частину Академії.

У святі взяли участь о. А. Назаревич із своєю дружиною і о. монсеньйор Монастирський із Стемфорду який доїжджає до Кольчестеру на Богослуження.

На закінчення голова Від. УККА В. Головчак в присутності проф. І. Телюка роздав грамоти тим, які на протязі 25 літ безперервно платять УНФ і співпрацюют в громаді. Академію закрив Андрій Смук, секретар Від. УККА.

І. Телюк

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УЛТПА

повідомляє, що

в суботу, 27 березня 1976 р.

о год. 8-ій веч.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

— відбудуться —

СХОДИНИ

З ПРОГРАМОЮ

Д-р Михайло Гук –

ФРАГМЕНТИ З ПОДОРОЖІ ПО МАРОККО, НАЙРОБІ, САФАРІ, ТАНЗАНІЇ Й УҐЕНДИ.

Д-р Мирон Драґан –

ПРИГОТУВАННЯ ДІТЕЙ ДО АНЕСТЕЗІЇ.

ГОСТЯМ РАДІ!

УПРАВА ВІДДІЛУ

ЛИСТ

— НЕ ТАК ДО РЕДАКЦІЇ, ЯК ДО КОЛЕҐ МАЛЯРІВ, СКУЛЬПТОРІВ І ГРАФІКІВ, ТЕЖ ДО ОРГАНІЗАТОРІВ ВИСТАВОК

Дивлячись на деякі оголошення виставок малярства, скульптури чи графіки, які час-від-часу появляються в „Свободі", приходять мені в голову думки, що можливо вони знайдуть зрозуміння в читачів. Часто такі виставки дуже шумно титулуються: „мистецька", „образотворча", „відомого мистця" (чи „мисткині")..., що „всі твори до набуття" (!) — тут можна цитувати більше варіянтів цього, смішного, подекуди непристойного самозвеличення та брутальної реклями, яка ніяк не підходить до того роду імпрез. Цікаво, що багато з нас, укладаючи текст оголошення, насмілюється величати себе „мистцями" (замість малярами, скульпторами чи графіками, оголошуємо наші речі як „творчість" — (це дуже серйозне слово і ним не можна надуживати, байдуже чи хтось вважає себе генієм, залишім оцінку нашої праці іншим). Всі ці титули й високопарні фрази це мабуть свого роду залишки виховання австро-угорської ц. к. системи, де титули були незвичайно важливі, але в сучасній Америці чи Західній Европі це анахронізм і радше перебільшення, як порушення вимог доброго виховання.

Одна річ — платні оголошення, інша — т.зв. репрезентативні виставки для „чужинців", (тут мається дивним дивом дефініцію нормальних мешканців даних країн, а не нас самих). У Філядельфії, в університетському музеї в днях 8 - 28 листопада 1975 відбулася виставка п. н. „Українська спадщина", було виставлено 50 експонатів малярства, скульптури і графіки. Англомовний каталог (8 сторін + обкладинка) має дуже естетичне та професійне оформлення. Проте на зовнішності кінчається цілий ефект — що діється внутрі, це вже особливо курйозна справа; у виборі експонатів рішало жюрі: Зенон Фещак, Яків Гніздовський і Аркадія Олеська-Петришин. В каталозі три обширні (коло 200 слів кожна) біографічні довідки про вищезгаданих жюристів. Учасники виставки згадані тільки як „ентріс", (шкода, що не „підсудні"), подано лише прізвища авторів, назву і техніку експонату і зрідка формат або колекція. Не подається ні року народження, ні місця народження виставляючих, не подані хоч би роки виконання праць.

Мені доводилося бачити багато різних каталогів із приватних і музейних виставок, одначе ніколи я не бачив каталогу, в якому жюрі було б так по-геройськи піднесене до становища головних дійових осіб виставки. Це годі не завважити ні „чужинцям", на яких був розрахований цей шедевр каталогоманії, ні нам самим. Такі писаннячка приводять нам шкоду і нівелюють наші зусилля репрезентації перед американським суспільством, а „обернувши кота хвостом" — роблячи членів жюрі важливішими від учасників годі обдурити будького. Якщо маємо ще робити якісь репрезентативні імпрези, то подумаймо, чи скромність і повздержливість не дасть кращих вислідів, як наведені тут самопохвали.

Любослав Гуцалюк

ДЕ ПРОФУНДІС

(Закінчення зі стор. 2-ої).

тільки одна російська православна церква. — і держава, не зважаючи на конституційне відділення церкви від держави, дбає пильно й у потребі стосує всі засоби насилля, щоб в поодиноких країнах, які входять у склад СССР, не заіснувала будь-яка інша національна православна церква. Прикладом тому може послужити Українська Православна Церква, яку большевики знищили до основ, а тепер пильно дивляться за тим, щоб в Україні не заіснували прояви православ'я, незалежного від Москви.

Російську православну церкву большевики до якоїсь міри толерують, як тимчасове лихо, одночасно з тим намагаються використати її для своїх імперіялістичних і русифікаційних цілей. Побіч державного апарату, партійної системи й армії — це сьогодні один з найважніших інструментів русифікації. Тому то російська православна церква має змогу утримувати три семінарії, в яких згідно різних очислень є біля п'яти сот богословів. Крім цього є шість монастирів і 10 конвентів для жінок.

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„Самопоміч" у Філядельфії

РІЧНІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

28-го березня 1976 року

о год. 3-ій по пол. в ДОМІВЦІ

Спортового Т-ва „Тризуб"

при 4932 N. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Реєстрація о год. 2-ій по пол.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОУА „САМОПОМІЧ"

Відділ в Нюарку, Н. Дж.

— відбудуться —

у неділю, 21 березня 1976 р.

год. 3-тя по пол.

в залі УНДому

140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.

із звичайним порядком нарад Річних Загальних Зборів і додатковою точкою про: вибір делеґатів на Делеґатський З'їзд ОУА „Самопомочі" в Ню Йорку.

УВАГА! Якщо в означеній годині не явиться вимагане статутом число управнених до участи в зборах членів, збори почнуться 30 хвилин пізніше, без уваги на число приявних.

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ:

Михайло Цапка, голова — Микола Стецьків, секретар

Українські пенсіонери на Фльориді

Ще на початку минулого року українці старшого віку, число яких на Флориді стало зростати, утворили гурток любителів української книжки чи й культури взагалі. Гурток обрав Управу, яку очолив відомий поет Ол. Мельниченко. Він дуже вдало репрезентує цю групу українців перед співгромадянами американцями такого ж віку, бо гурток увійшов до складу Голлівудського Розвагового Центру, який приділив до диспозиції гуртка окрему кімнату.

І так, гурток почав реґулярно збиратися кожної другої п'ятниці в місяці. На тих сходинах гуртка переводяться бесіди на культурні та національні теми, обговорюються нові видання українських авторів, відзначується пам'ятні дати визначних подій та постатей, а при нагоді запрошується українських письменників чи взагалі культурних діячів на зустріч з людьми, зацікавленими їх послухати.

Гурток цей не претендує на якусь провідну чи навіть чимсь визначнішу ролю в житті українців на Фльориді, а лише пробує задовольнити культурні потреби тих, хто цієї духової поживи прагне.

Цим разом, 13-го лютого 1976 р., запрошено на сходини гуртка нашу визначну письменницю Докію Гуменну, яка в цьому часі якраз тут перебувала. Мабуть, тому що ім'я письменниці, як і її твори, широко відомі серед українців, цим разом до української домівки зібралося щось близько сорок осіб. Тут були люди різного віку, різних професій та й не лише з Голлівуду, чи ближчих околиць, а й з інших міст, навіть троє гостей із срібної Канади.

Письменниця зачитала кілька своїх новель, майже всі ще не опубліковані, які присутні прослухали з великою увагою. Відтак подано каву, і під час перекуски розгорнулася дискусія в зв'язку з прочитаними новелями.

Авторка була вдоволена, що її новелі не лише прослухано з великою увагою, але й вони викликали живу дискусію, що є для автора дуже важливе.

Т. Х.

ВІД НАЙВИЩОЇ КОЛЕҐІЇ ГЕТЬМАНСЬКОГО РУХУ

Найвища Колеґія Гетьманського Руху, що була встановлена 23-го липня 1971 р. для здійснення Верховного Керівництва Гетьманським Рухом, з глибоким жалем і смутком сповіщає всіх Українців у Рідному Краю і на чужині, що дня 16-го лютого року Божого 1976-го на 77-му році життя упокоїлася в Бозі Дочка св. пам. Гетьмана Павла Її Високість Гетьманівна Єлисавета, вдова по консулові Василеві Кужимові.

Її Високість Гетьманівна Єлисавета після смерти старшої Сестри, Дочки Гетьмана Павла, Марії графині Монтрезор, 12-го лютого 1959 року перейняла і виконувала права і обов'язки Старшого в Династичному Роді Скоропадських, визначені у Заповіті Гетьмана Павла з 16-го травня 1933 року і у затвердженій Гетьманом постанові Гетьманської Ради з 12-го грудня 1944-го року під титулом: „Норми про спадковість Гетьманської Влади й Гетьманської Булави у Вищому Проводі Гетьманського Руху і в Українській Державі". За цими Нормами встановлено порядок спадкових прав у Династичному Роді Скоропадських як в мужеській, так і в жіночій лінії.

Спочила в Бозі Старша в Роді Скоропадських, Її Високість Гетьманівна Єлисавета залишила молодших Членів Династичного Роду Скоропадських: Сестру, наймолодшу Дочку Гетьмана Павла, Її Світлість Гетьманівну Олену Отт-Скоропадську з Мужем та їх Дочок, Внучок Гетьмана Павла — Олександру і Ірину.

Св. пам. Гетьманівні Єлисаветі належить одне з визначніших місць серед творчих політичних діячів України XX сторіччя. Від юнацьких років Вона знала про історичне минуле свого Роду, а коли Її славний Батько Гетьман Павло серед бурхливого океану війни й революції відновив і правив Українською Самостійною Державою і тим встановив династичність Гетьманського Роду Скоропадських в Україні від Гетьмана Івана Скоропадського, Гетьманівна Єлисавета була свідком тієї велетенської державнотворчої напруженої праці, яка зродила в Ней великий патріотизм. Упадок Української Гетьманської Держави не зламав Її віру в Українську Державну Ідею, що залишилась у Неї до останнього дня життя.

Опинившись на еміґрації спершу в Швайцарії, а потім у Німеччині, Гетьманівна Єлисавета присвятилась студіям мистецтва скульптури в Берліні, а теж в Італії, і виявила в ньому визначний талант. Вона дуже активно працювала в Благодійному Комітетові, очоливши його. Комітет особливо широко розгорнув свою допомогову акцію під час голодової облоги України в 1932-33 рр., висилаючи велику кількість харчових і одягових пачок українським людям за допомогою чужих посольств. Далі, Комітет допомагав українським студентам, які вчились у Німеччині. Під час Другої світової війни Гетьманівна Єлисавета організувала й переводила матеріяльну й моральну поміч українським робітникам у Німеччині. Ці робітники й робітниці, звані „Остарбайтерами", понесли вдячну пам'ять про Неї на Україну та в інші місця Совєтського Союзу, куди їх доля закинула, і напевно довго згадували й розповідали про добре й щире серце Гетьманівни.

Поруч з тим Гетьманівна Єлисавета все більше й більше втягалась у політичну діяльность, виконуючи обов'язки секретаря Пана Гетьмана.

Не було меж для українського патріотизму й любови до України та її народу в душі Гетьманівни Єлисавети Не дивлячись на дуже незадовільний стан здоров'я після тяжкого фізичного ушкодження під час фатального бомбардування в Пляттінґу 16 квітня 1945 року, яке спричинило смерть Гетьмана Павла 26 квітня, Гетьманівна Єлисавета не покинула своєї політичної діяльности. Вона була призначена особистим секретарем своєї матері, Гетьманової Олександри, Реґента Гетьманського Руху, а згодом, ставши Старшим в Роді, прийняла важкий і відповідальний обов'язок Верховного Керманича Гетьманського Руху.

Приймаючи цей обов'язок, Гетьманівна Єлисавета закінчила своє Звернення словами: „Непохитна віра в Нашу Велику Ідею й Любов до Батьківщини допоможуть всім нам йти тим шляхом, що на нього вказував і ним йшов наш Батько. Поможи нам, Боже!". З того шляху Гетьманівна не зійшла аж до самої смерти.

Хай пам'ять про Гетьманівну Єлисавету живе вічно в серцях українських патріотів!

Її Високість Гетьманівна Єлисавета похована дня 20-го лютого 1976 р., поруч свого Чоловіка на цвинтарі в Оберстдорфі, місті свого постійного осідку.

Світлій Гетьманській Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття в імені всіх гетьманців-державників!

Дано дня 22-го лютого, р.Б. 1976-го в Ню Йорку, ЗСА.

НАЙВИЩА КОЛЕҐІЯ ГЕТЬМАНСЬКОГО РУХУ:

Проф. Микола Гадзінський, Голова Ради Гетьм. Руху,
Інж. Михайло Гаврилів-Бояр, Голова Управи, Гетьм. Руху,
Інж. о. Володимир Базилевський, Заст. Голови Ради Гетьманського Руху,
Ред. Мирон Королишин, Заст. Голови Управи Г.Р.
Дир. Олександер Наконечний, Предсідник Вищого Суду Гетьманського Руху

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ства Сприяння УНРаді організувати широку збіркову кампанію на ту ціль, закликаємо українські фінансові установи, інституції та організації складати свої щедрі пожертви чи то за посередництвом згаданих вище Товариств чи безпосередньо посилати чеки на Українське Інформаційне Бюро в Мюнхені, Дахауерштр. 9.

Крім того екзильний уряд УНРеспубліки проголошує створення „Постійного Фонду Українського Державного Центру в Екзилі ім. Симона Петлюри", доходи з якого будуть іти на надзвичайні потреби української визвольної акції під проводом Екзильного Уряду УНРеспубліки.

Головним уповажненим для зорганізування цього фонду призначено члена Президії УНРади майора В. Роєнка (V. Kojenko, 585 Main Street East, Hamilton, Ont., Canada), до якого просимо звертатися в цій справі. Докладніші інформації будуть подані окремо.

ЗА ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД УНРЕСПУБЛІКИ

Д-р Теофіль Леонтій — Голова Уряду
Д-р Марія Бек — Заступник Голови, Ресорт закордонних справ
Володимир Біляїв — Заступник Голови
Мґр Антін Мельник — Заступник Голови, Ресорт внутрішніх справ
Д-р Антін Жуковський — Заступник Голови, Ресорт зовнішньої інформації
Ген.-Хор. Василь Філонович — Ресорт військових справ
Степан Широкостеп — Ресорт фінансів
Проф. д-р Степан Чорній — Ресорт культури
Мґр Микола Липовецький — Ресорт національної координації
Мирослав Стиранка — Ресорт внутрішньої інформації
Григорій Ткаченко — Державний секретар

Лещатарські першості...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вський (КЛК Клівленд); Великий крутобіг: Ярослав Ткач („Січ" Нюарк)); Альпійська комбінація: Віктор Трохименко (УЛК Філядельфія).

Дівчата 9 - 14 років:

Крутобіг: Христина Білинська („Леви" Чікаго); Великий крутобіг: Уляна Жаровська (КЛК Торонто); Альпійська комбінація: Рута Яців (КЛК Торонто).

Юначки 14 - 18 років:

Крутобіг, великий крутобіг і альпійська комбінацію: Юстина Литвин (УЛК, Філядельфія).

Жінки:

Крутобіг, великий крутобіг і альпійська комбінація: Діяна Ропіцька („Сокіл", Сиракюзи); Біг на 5 миль: Оксана Трохименко (УЛК Філядельфія).

Господарем змагань був Карпатський Лещатарський Клюб Ню Йорк, який закупив медалі за три найкращі місця у індивідуальних конкуренціях та трофей. Кожний учасник і учасниця змагань одержали пропам'ятні медалі від Крайового Комітету для відзначення 200-річчя Незалежности Америки.

У суботу господарі КЛК Ню Йорк влаштували бенкет, в якому взяло участь біля 200 осіб. Під час бенкету відбулися проголошення вислідів змагань та роздача нагород. Також відзначено піонерів - учасників лещатарських змагань в Україні та учасників перших змагань в Америці, що відбулися в 1954 році в Лейк Плесід.

Провід змагань, члени КЛК Н. Йорк: голова Клюбу — Володимир Гнатківський, провідник змагань — Роман Гавриляк, головний суддя — Зенон Маркевич.

УСЦАК і Крайовий Комітет 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського Поселення репрезентував Ярослав Рубель.

Конґрес проти контролі над продукцією і торгом револьверами

Вашінґтон. — Правнича Комісія Палати репрезентантів рішила завернути законопроєкт про контролю над продукцією і торгом малою стрільною зброєю назад до Підкомісії, що у практиці рівнозначне з провалом того законопроєкту за цієї каденції Конґресу. Сталося це всупереч тому, що раніше та сама Комісія схвалила була вже той законопроєкт невеличкою більшістю голосів і що Сенат також висловився за тим законопроєктом, проте ждав, поки становище в цій справі займе Палата репрезентантів. Перший такий закон прийнято ще в 1930 році, коли до шпилю дійшли були злочинні дії „ґанстерів", які злу славу кинули у всьому світі на Америку. Другий подібний закон прийнято у 1968 році, після вбивства у револьверових атентатах Мартіна Лютера Кінга і сенатора Роберта Кеннеді. Однак в обох тих актах не заборонено, ані достатньо не обмежено продукції револьверів і такого вільного продажу їх, щоб це зменшило злочинність в Америці. Після двократного атентату на життя президента Форда ця справа знову воскресла, однак у Конґресі існує таке сильне і впливове „лаббі" „Американської рушничної Асоціяції", до якої належить теж багато членів Конґресу, що не можна перевести строгої контролі над револьверами, що їх легко дістають злочинні елементи. Головний арґумент противників такої контролі той, що, мовляв, не револьвер вбиває людей, а людина, і що тому треба посилити контролю над злочинним світом та загострити кари для злочинців.

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Невіджалуваної, Дорогої
ДРУЖИНИ, МАТУСІ, БАБУНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛЮБИ зі ЩУДЛЮКІВ ДРЕБИЧ

яка відійшла у Вічність 11-го березня 1967 року,
будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в четвер, 11 березня 1976 р.

о год. 8:30 рано в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, 7-ма вулиця;
о год. 8:30 рано в Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, НЮАРК, Н. Дж.;
о год. 8-ій рано в УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ в БРІДЖПОРТІ, Конн.

Родина просить Друзів та Знайомих про молитви за спокій Душі Покійної.

Згадуючи сумну річницю, складаємо
300.00 дол. на Український Католицький Університет в Римі,
100.00 дол. на Патріярший Фонд.

Український Музей у Вашинґтоні

Допоміжно - організаційний Комітет повідомляє громадянство в усіх країнах поселення українців, що при Філії Українського Католицького Університету (УКУ) ім. св. Климентія у Вашинґтоні, ДК відкривається Український Музей.

Організування музею проводиться за ініціятивою та благословенням Блаженнішого Отця, Патріярха Йосифа I, що закупив просторий будинок в столиці ЗСА — враз із музеєм та бібліотекою —, а опіку над УКУ передав новоствореній корпорації п. н. „Св. Софія — Релігійне Товариство Українців - Католиків, ЗСА.

Із цієї нагоди Комітет звертається до всіх громадян української діяспори з проханням піддержати цей почин пожертвування для музею пам'яток та зразків мистецтва на те, щоб в столиці ЗСА створити тривалий пам'ятник української культури. В музеї знайдуть приміщення такі зразки народного мистецтва, як: вишивки, писанки, килими, ляльки, стилева народна ноша, кераміка, а також праці індивідуальних мистців, як картини, різьби, емалії тощо. Невід'ємною частиною музею будуть також вартісні книги, знімки, церковно-релігійні експонати та інші предмети історичного та сучасного значення.

В час, коли на рідних землях постійно нищать пам'ятники нашої національної відрубности, тут, ми маємо змогу зберегти для історії нашого поселення цінні зрадецького потенціялу та збазки - женчуги нашого мисгатити ними скарбницю людських цінностей не лише нашої батьківщини, але також цієї країни нашого поселення. Музей — це дзеркало душі та духових вартостей народу.

Письмові запити в справі музею та експонати слати на адресу подану наприкінці цього повідомлення.

Телефонічні запити спрямовувати до цих членів Допоміжно-організаційного Комітету:

Емілія Процинська
(301) 434 - 1924
Роксоляна Яримович
(301) 935 - 5056
Наталія Ґавдяк
(301) 935 - 5022

Адреса Українського Музею у Вашінґтоні ДК.:
Ukrainian Museum, c/o St. Sophia Religios Association of Ukrainian Catholics, N. W. Washington, D. C. 20008.

Виступ Соні Шереґ на радіопередачі

Дня 6-го грудня 1975 р. о год. 11-ій перед полуднем, на радіостанції WNYC, під час програми „Молоді артисти", грала визначна учениця Українського Музичного Інституту, Соня Шереґ, кляси фортепіяну Калини Чічки Андрієнко. З-поміж багатьох учнів американських учителів, членів Асоціяції музичних учителів Ню Джерзі, котра цю передачу спонзорувала, жюрі вибрало до виступу чотирьох виконавців, між ними Соню Шереґ.

Із композицій, які С. Шереґ відіграла перед жюрі, найбільше подобалися твори українських композиторів, а саме „Поема" Олександра Жука і „Токката" В. Довженка, написана на тему української народної пісні „Їхав козак за Дунай".

Під час передачі заповідач зазначив, що Соня Шереґ виконує твори українських композиторів.

Н. Н.

Січневі Роковини в Колчестері

Посадник Ню Лондону Р. Т. Морріс вивішує український прапор в присутності (зліва): Іван Гулиг, Донна, Павлина, Алекс, Меланія Сокольські, Евген Гулиг — голова Відділу, Богдан Сокольський.

Колчестер, Конн. — Після офіційного проголошення Дня Української Незалежносто губернатором Конн. Елла Грассо в п'ятницю, 16-го січня українська громада в Колчестері почала святкувати 58-му річницю проголошення Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року.

Посадник міста Ню Лондон Рубі Турнер Морріс підписала проклямацію в понеділок 19-го січня о год. 7.30 вечора під час спеціяльної сесії міської ради. Таку саму проклямацію підписав у вівторок 20-го січня посадник Колчестеру, Лорен Маравин.

У четвер 22-го січня в обох містах, Ню Лондон, Колчестер, біля міських ратушів повівали, побіч американських, також українські синьо-жовті прапори.

Старанням Відділу УККА в Колчестері вперше в історії Ню Лондону повівав український прапор.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Оголошення впору

В останніх днях появилося в пресі оголошення Ректорату Українського Вільного Університету у Мюнхені, про літній семестр 1976 в УВУ.

Оголошення прийшло впору, воно бо дасть нагоду декому з нашої молоді застановитися і рішитися на виїзд до Німеччини, щоб там на місці, в мурах української школи, доповнити своє знання про Україну. Часу є ще досить, не тільки до передумання, але й на приготування, бо ще чотири місяці ділять нас від літнього семестру, який починається в липні.

Програма широка, як на філософічному факультеті, яка є стисло пов'язана з українською тематикою, так і на правничому та суспільно-економічному факультеті, яка рівнож заторкає найбільше питання України.

Навіть дуже вибагливий студент чи студентка, може знайти предмет, який відповідатиме їхньому зацікавленню. Студенти УВУ, доповнивши знання з ділянки українознавчих дисциплін, можуть використати його згодом в Пласті, СУМА чи ОДодиницями серед своєї громади і оточення.

Студії в УВУ мають ще цю додатню сторінку, що вони відбуваються в мурах української школи, де панує українська атмосфера й український дух і де кожен може почуватися так, як господар у своїй хаті.

Участь на викладах великого числа нашої молоді, дасть їй нагоду запізнатися зі собою, нав'язати з собою особисті й товариські зв'язки і продовжувати знайомство, зв'язок, а навіть приязнь по виїзді з Німеччини. Участь на викладах у Мюнхені має ще й цю додатню сторінку, що наша молодь, крім навчальних користей, матиме нагоду пізнати Мюнхен — столицю Баварії, один з великих культурних осередків, багатий в історичні пам'ятки, — а також робити короткі виїзди в околицю для науки чи розваги.

Заінтересована молодь, так хлопці як дівчата, вже тепер повинні порозумітися зі собою, переписуватися і заохочувати себе взаємно до використання українських студій в УВУ. Порозумівається із знайомими навіть в інших містах, щоб якнайбільше нашої молоді заінтересувати і заохочувати на літні виклади в УВУ.

Очевидно, що хтось з нашої молоді, який відзначається більшою ініціятивою, енергією чи організаційним хистом, повинен дати початок, зачати від себе, а потім збирати заінтересованих і охочих.

В кожній праці, малій чи великій, потрібно людей з організаційним хистом, підприємчивих, які вміють промовити до інших і запалити їх до діла. Це не значить, що лиш одна людина, студент чи студентка має взяти на себе увесь тягар зорганізування виїзду до Мюнхену.

У кожній місцевості, парохії і в кожній молодечій організ., може й повинен знайтися студент, студентка, чи навіть старша людина, яка змогла б заінтересуватися цією справою і заохочувала чи організувала виїзд на студії.

Найкращим тереном праці, де можна знайти охочих, це молодечі організації СУМА, Пласт і ОДУМ, де молодь зживається разом працює, робить з'їзди на які прибуває молодий і надійний кандидат на студента чи студентку УВУ з цілої Америки і Канади. Тут є поле до попису і тут найкраще потрудитися, бо це молодь ідейна, патріотична і жадна знання про Україну і українські проблеми.

Заінтересувати на виїзд до Німеччини на літні студії треба не лише молодь, але й батьків, бо власне батьки поноситимуть головний тягар такого виїзду. Поправді, такий виїзд не є аж таким великим тягарем, якби здавалося, якщо порівняємо його з користю і досвідом, які одержить син чи дочка, перебуваючи ледве кілька тижнів в Німеччині.

Цією справою повинні заінтересуватися також церкви, зокрема отці парохи, управи молодечих організацій і управи братських Союзів в поодиноких місцевостях, які як не самі, то в порозумінні з іншими організаціями, повинні оплатити кошти виїзду і перебування в Німеччині по одному з найздібніших хлопців і дівчат.

Ми всі, які доцінюємо нашу Вільну Високу Українську Школу, і які вміємо відкритими очима дивитися в майбутнє мусимо зрозуміти, що найкращі мури і найвибагливіше устаткування не допоможуть, і що школа не буде школою, якщо в своїх мурах не матиме студентів. Без студентів немає школи і це наші батьки і управи всіх організацій без виїмку повинні взяти до уваги.

Може бути, що хтось, з наших молодих людей, зацікавлений в цій справі, не доглянув оголошення в справі викладів у літньому семестрі в Українському Вільному університеті. Заінтересовані можуть звертатися за ближчими інформаціями на адресу Фундації: Ukrainian Free University Foundation, Inc., 240 Hope Avenue, Passaic, N. J., 07055, або висилати до Німеччини на адресу університету: Ukrainische Freie Universitaet, 8 Muenchen 80 Piencenauerstrasse 15 BRD, West Germany.

Олександер Ничка
директор

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори 346-го Відділу Спорт. Т-ва „Львів" о год. 7-ій веч. в залі Укр.-Амер. Центру, 2255 Вест 14-ій вулиці. — Ст. Глоговський, секр.

ЧІКАГО, Ілл. Річні загальні збори В-ва св. Юрія 379-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в союзовій залі, 843 Н. Вестерн Аве. На порядку: звіти Управи і К. Комісії за 1975 р. і вибір управи на 1976 р. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти вкладки. — В. Кашуба, предс., Ф. Денеґа, кас., М. Семків, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори В-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори, вирівняти вкладки та приєднати нових членів. — М. Яремчук, рек. секр.